

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . . K 10.—
NEGYED ÉVRE K 30.—
FÉL ÉVRE . . . K 60.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 120.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

„A béke veszedelme”

Debrecen, július 31.

Az angol békelegációknak a háború alatt és a béketárgyalások során egyaránt sokat emlegetett tagja, Smuts délafrikai tábornok, a „béke igazságtalanságáról és veszedelmeiről” beszélt. Figyelmeztető szavait nemcsak a brit néphez, hanem egész Európához intézte és a békeszerződésnek a szeretet szellemében való végrehajtását sürgette.

A béke igazságtalanságát és veszedelmeit Smuts tábornok a békeszerződésnek abban a feltételében találja, amely — legalább is jó időre — kizárja Németországot a nemzetek ligájából. Köztudomású, hogy az entente-hatalmak Németország részére csak arra az esetre helyezték kilátásba a népek szövetségébe való felvételt, ha a reája rótt súlyos kikötések egy részének teljesítésével bizonyosságát adta annak, hogy a civilizáció képviselőinek sorában helyet foglalhat. Németország, amikor az eléje tárt feltételek enyhítését kérte, főleg a népek szövetségéből való kizáratását minősítette magára nézve lealázónak és azóta, hogy a békeszerződést elfogadta, sőt ratifikálta, pillanatig sem hagyott fel oly irányú agitációjával, melylyel a ligába való bebocsáttatását követeli.

A béketraktá aláírásával végképen elcsöndesedtek a fegyverek, a következő periódus tehát csakis a lelkek kiengesztelődése lehet. Ez hozza meg a világ számára az igazi békét, a háborúban kifáradt milliók nyugalalmát csak a lelkek viharzásának megszűnése biztosíthatja. Mért maradjon vissza a kontinens legnagyobb nemzetének lelkében olyan keserűség, amely újra veszélyeztetheti a világ békéjét? — kérdezi Smuts tábornok és intelmét egyenesen a letört német birodalom legnagyobb versenytársához, Angliához címezi: meg kell fontolni, hogy Anglia nyugalmanak Németország nyugalma az alapja.

A brit birodalom egyik legnagyobb eszé és legmesszebb látó diplomata-tábornokának szavát talán megszívlelik brit honfitársai. A német birodalom vezetőinek ajkát a súlyos béke aláírása óta egyetlenegyszer sem hágta el a „reváns” szava, de folytonosan halljuk tőlük a „revízió” sürgetését, azt a követelést,

hogy Németország is tagja legyen a népek nagy családjának, amelynek keretében együttmű-

ködhetik az emberiség talpraállításának és boldogításának munkájában.

Kun Béláék menekülésre készülnek.

Róma, július 31. Budapestről Lisszabonon keresztül érkezett hírek szerint a román csapatoknak az egész fronton való állandó előnyomulása következtében a budapesti szovjet-kormány helyzete nagyon kritikussá vált. Kun Béla rendeletére megtették a menekülésre szükséges összes intézkedéseket.

Nauen, július 31. Budapestről Newyorkba küldött és Nauenben felfogott radiotávíratok jelentik: A budapesti kormány tegnapi ülésén Kun Béla javaslatára elhatározta, hogy a román és a szövetséges csapatoknak Budapestre való bevonulása alkalmával a jelenlegi magyar szovjet-kormánynek egy képviselője Budapesten marad, hogy a katonai intézményeket átadja a bevonuló csapatoknak.

Az entente hatalmak Kun Bélához.

A szovjet-kormánynek sürgősen távoznia kell.

Bukarest, július 30. A Viitorul jelenti Lyonból: Miután szombaton délután a legfelsőbb tanács Foch generálissal tanácskozott, fontos határozatot hozott Magyarországgal kapcsolatban.

Elhatározta, hogy radio-utján felhívást intéz komoly figyelemmel a budapesti támadókhoz, remélvén, hogy annak rövidesen meglesz a kellő hatása. A felhívás így szól:

A szövetséges és csatlakozott kormányok el vannak telve attól a szándéktól, hogy a magyar néppel békét kössenek és ezzel véget vessenek azoknak a dolgoknak, amelyek meggátolják Közép-Európa gazdasági újjászülését és meghiúsítják a lakosság élelmézésére irányuló kísérleteket. Lehetetlen meg is próbálni ezzel a munkával, míg nincs Magyarországnak olyan kormánya, amely a népet képviseli és amely végre tudja hajtani nemcsak a betűit, de szelleme szerint is azokat a kötelezettségeket, amiket a szövetséges kormányokkal szemben elvállal. — Kun Béla kormánya e feltételek egyikének sem felel meg. Nemcsak megszegte a Magyarországgal kötött fegyverszünetet, hanem egyben meg is támadja a barátságos és csatlakozott hatalmak egyikét.

A szövetséges kormányok tehát saját felelősségük szempontjából is szükségesnek látják, hogy megtegyék azokat a rendszabályokat, amelyek a kérdésnek megfelelő megoldását magukban rejtik. Ha élelmicikkeket kell szállítani, ha fel kell oldani a blokádot, ha vállalkozni kell a gazdasági újjáteremtésre, ezt csak oly kormánnyal szemben tehetik, amely a magyar népet képviseli, nem pedig oly kormánnyal, amelynek ereje a terroron alapszik.

A szövetséges hatalmak szükségesnek látják ehhez hozzáfizni, hogy a magyar terület idegen elfoglalása akkor fog a békekonferencia elhatározásából véget érni, mihelyt a legőbb haditanács úgy találja, hogy a fegyverszüneti szerződést kielégítő módon hajtották végre.

Mardaescu tábornok győzelmi jelentése Ferdinánd királyhoz.

Nagyszében, július 30. Mardaescu tábornok, az erdélyi csapatok főparancsnoka — mint a Patria írja — a következő jelentést küldte Ferdinánd királyhoz:

A tiszta balpartján örködő csapatainkat július 20-án reggel az ellenség az egész fronton megidomáta. A jól felkészült ellenségnek sikerült is védőcsapatainkat a front egész kiterjedésében szászorítani és Szolnok környé-

kén tömeges átkelést végrehajtani Szolnok—Debrecen—Nagyvárad irányában körülbelül 50 kilométer mélységben előnyomulni. Derék csapatainknak azonban, amelyek mindentitt energikusan és kellő időben léptek fel, sikerült a teljesen felbomlott ellenséget hét napos véres és szakadatlan harc után az egész fronton a Tisza jobb partjára visszavetni. Büszkén fordulnak gondolatban a nyugati front csapatai a trón felé. — mert abban a helyzetben lehettek, hogy teljesítsék kötelességüket néppel, hazával és a trónnal szemben — és szeretettel kiáltják: Éljen a felséges király és királyné, éljen a fenséges trónörökös és az egész királyi ház!

A kórházakban nincs hely a vörös sebesülteknek.

Bécs, július 31. Budapesti hírek szerint a magyar fővárosban éhínség uralkodik. A kórházakból eltűntek a gyógyszerek és az orvosi műszerek s a kórházak az utóbbi napokban annyira megtelek, hogy a frontról érkező újabb sebesültek részére nincs többé hely. A szovjet-kormány tegnapi ülésén elhatározta, hogy a frontról érkező sebesülteket magánlakásokban fogja elhelyezni.

A csehek ünneplik a románok győzelmét.

Bécs, augusztus 1. A csehtót kormány elrendelte, hogy a románoknak a bolsevisták fölött aratott győzelmét alkalmából az összes közénfölkéket cseh-tót és román zászlókkal és a szövetségesek nemzeti zászlóival díszítsék föl.

Tilos mindenféle hírterjesztés.

A román hadseregparancsnokság rendelete.

Kivonat

a 21. és 25. számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen közölni híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bárminemű, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig tartó börtönrádsra és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni, amikor a fenti vétkek kímkedési és áruhátszándékkal történtek, a háború eselén érvényes büntetések fognak végrehajtani.

Tiltakozás Csap bombázása ellen.

Bukarest, július 31. A Vitorul jelenti, hogy a cseh kormány jegyzéket küldött Budapestre, melyben tiltakozik Csap városának bolsevik részről történt július 24-iki légi bombázása és a bolsevik seregek a fegyverszüneti szerződésben biztosított semleges zónába való behatolása ellen és az okozott károkért kártérítést kér.

Az osztrák kormány nem tárgyal Kun Bélával.

Bécs, július 31. Pár hónappal ezelőtt az a hír terjedt el, hogy Bauer Ottó osztrák külügyi államtitkár nem akar tárgyalásokba bocsátkozni Kun Bélával. A bécsi sajtó most megerősíti ezt a hírt és a kormány magatartását azzal indokolja, hogy Kun Béla nem képviseli a bolsevizmus igazi szellemét.

Bauer külügyminiszter Kun Bélával nemcsak ennek kommunista volta miatt nem tudott tárgyalni, hanem azért sem, mert a budapesti kormány esztelen eszméket képvisel.

Kun Bélát megdobálták Bécsben.

Bécsből Trevison át küldött és Madridban fel fogott rádióvirat jelenti, hogy Kun Bélát a magyar szovjetkormány vezérének, mikor vasárnap a Rathaus előtt a bécsi kommunistáknak beszédet akart tartani, a tömeg szidalmazta és kövekkel dobálta meg. Kun Béla emiatt meg sem tarthatta beszédét és csak nagy fáradtsággal tudott elmenekülni a felháborodott bécsi lakosság fenyegető sodrából.

Az Aftonbladet című svéd lapnak Budapestről Bécsbe érkezett külön tudósítója úgy nyilatkozik, hogy a románok Budapest felé való közeledése miatt Budapest egyre veszedelmesebb mérveket ölt a zűrzavar és elkeseredés. Az ellenforradalom tábora egyre erősödik. A szovjetkormány népbiztosai sem a hivatalukban, sem az utcákon nem mernek már mutatkozni, mert az ellenük felháborodott néptömeg inzultálásától félnek.

A szegedi mozgalom.

Bukarest, július 23. Az Adeverul írja: Az egész világot az a kérdés foglalkoztatja, hogy ki lesz Kun Béla utódja? Csaknem bizonyosnak látszik, hogy a szegedi antibolsevik kormány. Ma már Abraham Dezső e kormány elnöke, hadügyminisztere pedig Belicska Béni ezredes, mert Horthy Miklós volt ellentengernagy az antibolsevista hadsereg vezére. Mert a szegedi kormánynak hadserege is van, amelyet Kun Béla ellen akar vezetni.

Csehországi orosz legionáriusok kalandja.

Prága, július 31. Hivatalosan jelentik: Tegnapelőtt orosz legionáriusoknak egy százada önhatalmulag elhagyta a bajor határ közelében levő Eisenstein állomást és Pilsenbe utazott. Az itteni katonai parancsnoksággal

folytatott tárgyalások során kiderült, hogy a legionáriusokat államellenes agitátorok tévutra vezették, amennyiben azt mondták nekik, hogy Cseh-Szlovákiában felfordulás következett

be. Mihelyt a valóságról felvilágosították őket, a legionáriusok önként teljes rendben visszatértek állomáshelyükre. A hatóságok őrizetbe vették a felbujtókat.

A gabonakérdés végleges elintézése.

Az átvételt és szállítást az üzletvezetőség, a zsákmanipulációt az István-malom végzi. — Az új lisztárak. — A kontingest szolgáltató termelők kártalanítása.

A városi tanács mai ülésén Zöld József tb. tanácsnok jelentette, hogy a gabonaellátás ügyének letárgyalására kiküldött bizottság a kibocsátandó rendelet tervezetét elkészítette. Csupán két kérdés maradt függőben, az átvételt és a zsákmanipuláció kérdése.

Az átvétel kérdését szabályozta és elintézte az üzletvezetőség köztött megállapodás, a zsák-kérdés elintézésére pedig alkalmasnak látszik az István-malom létesített megegyezés, mert az István-malom meglehetősen nagy zsákkészlettel rendelkezik. A megegyezés főbb pontjai ezek:

Az István-malomban lévő 54.000 darab zsák és 40 vízmentes ponyva igénybevétele a várost illető termények beszállításához. A malom a várostól a zsákokért métermázsánként 2 korona átalányt kap s ezért tartozik a zsákokat zsineggel együtt rendelkezésre bocsátani. Debrecen város területén lakó termelők a zsákokat szekéren tartoznak a malomból elszállítani, a közlekedési ügyosztály által megállapított külsőségekről és a megye területéről való termelőknek a vasúti fuvar díját a malom visszafizetni köteles.

A zsákok legfeljebb három héttig használhatók külföldi nélkül, három hét után heti 17 fillér fizetendő zsákonként. Zsinégért darabonként 10 fillér fizetendő. Vissza nem szolgáltatott zsákokért 30 korona fizetendő, melynek felét a malom, felét a város kapja. Vis major esetén a város felét és zsákonként 15 koronát fizet. Azok a termelők, akik 100 zsáknál kevesebbet igényelnek, zsákonként 30 korona óvadékos tartoznak letenni. A ponyvák használati díja három hét után heti 25 korona, elveszett ponyváért 800 korona fizetendő.

A vármegyei kiscgazdáknak juttatott zsákokért a községenként átvett mennyiségért a község felelős. (Hogy irányu külön megegyezés a megyével még nem történt, de nem valószínű, hogy a megye bele ne menjen.)

Zöld József tb. tanácsnok felhatalmazást kért, hogy a Hungaria-malommal is, melynek még szambajóható zsákkészlete van, hasonló megállapodást létesítsen.

Magoss György főügyész kijelenti, hogy nem változtathatja meg eddigi álláspontját, mely szerint a város a zsákokért vis major esetén nem viselheti a felelősséget.

Vásáry István tanácsnok javasolja, hogy a zsákhasználati időt szállítsák le két hétre, a használati díjat ne a malom, hanem a város kapja olyképen, hogy két hét után öt héttig 17 fillér, a hatodik héten már 1 korona használati díj fizetendő.

A tanács Vásáry tanácsnok módosításával elfogadta az István-malommal kötött megállapodást.

A lisztárak.

Ezután a lisztárakra vonatkozólag tett Zöld József tb. tanácsnok előterjesztést. A tervezet nullás lisztre 340, kenyérlisztre 60 és korpára 30 filléres árakat állapított meg. Azóta azonban az őrlési díj 22 koronára emelkedett, a vasútnak mázsánként 50 fillér fizetendő, a megyének 1 korona, az árakat tehát meg kellett változtatni. Cél szerűnek látszott, hogy csak a nullásliszt árát emeljék, mert a nullás liszt után tolong a közönség s ilyképen a lisztárak a következők lesznek kilogrammonként:

Nullás liszt 3.50 fillér,
kenyér liszt 60 fillér,
korpa 30 fillér.

A 80 százalékos kiörlés és a csupán két liszt típus megállapítása folytán az idén elsőrangú kenyérliszttel kap a közönség. Az első egy-két hónapban ezek a lisztárak lesznek érvényben, ha azonban a felmerülő költségek indokolták teszik, a lisztárakat aránylagosan emelni fogják.

A tanács Zöld József tb. tanácsnok előterjesztéséhez hozzájárult és felhatalmazta a tanácsnokot a szükséges rendeletek kibocsátására és meghirdetésére.

A termelők kártalanítása.

Vásáry István tanácsnok felveti a kérdést, hogy miután a megszálló parancsnokság az árpa és zabtermés egész fölöslegét igénybeveszi, mi történik a termelők kártalanításával?

A tanács elvben kimondta, hogy az 500 vagonig már megállapított 4 korona 10 filléres kártalanítást személyenként megfizeti 100.000 személy után ugy azonban, hogy a befolyó összegből elsősorban a debreceni termelőket kártalanítja és csak a fennmaradó összeget utalja át a vármegyének.

RENDELET.

Mi az északi csapatok parancsnoka a hadsereg biztosítása és az ország védelme végett

elrendeljük:

1. A kommunista csapatok visszavonulása után a fa vakban bujkáló összes ellenséges katonák kötelesek azonnal a legközelebbi csapatoknál jelentkezni, magukkal hozván fegyvereiket, lőszeret és felszereléseiket.
2. Mindazok, akik az ellenséges csapatok visszavonulása után bujkálva találtak és nem jelentkeztek, a helyszínen ki lesznek végezelve.
3. Rendőri, közigazgatási és községi hatóságok ezen rendelet kibocsátásától és az ellenséges hadsereg visszavonulásától számítva 24 óra belül kötelesek a falvakban és körletükben maradt ellenséges katonákat és idegeneket, ugymint a fegyvereket, lőszeret és felszerelést bejelenteni.

4. Ha a fentemlített hatóságok egyenként bebizonyosodik, hogy nem jelentették be a fentemlített egyeneket, ugymint fegyvereket, lőszeret és felszerelést, amelyekről tudomásuk volt, azonnal a Hadbírószék elé lesznek állítva és 10 évig terjedő börtönnel és 50.000 lei-ig terjedő pénzbírsággal lesznek megbüntetve, vagy mind a kettővel egyszerre.

5. A polgárok kötelesek azonnal bejelenteni és kiadni az ellenséges csapatok visszavonulása után maradt és bujkáló ellenséges katonákat és idegeneket, ugymint az ellenséges katonáktól hátramaradt fegyvereket, lőszeret és felszerelést.

6. Mindazok, akikről bebizonyosodik — később is — hogy elrejtették ellenséges katonákat és idegeneket és nem adták át a fegyvereket, lőszeret és a felszerelést, rögtön ki lesznek végezelve.

7. Ha bebizonyosodik, hogy valamely faluban ellenséges katonák és idegenek bujkáltak és hátrahagyott fegyverek és felszerelések voltak és ezt sem a lakosság, sem a hatóságok nem jelentették be, az illető községgel szemben megtört lépéseket tesznek: lakosság száma szerint 50.000 Lei-től 5.000.000 Lei-ig terjedő pénzbírsággal sújtva lesznek.

8. Az a község, melynek lakossága a mi csapataink ellen fegyvert fogott, azonnal meg lesz semmisítve és a főbűnösök családtagjaikkal együtt a helyszínen ki lesznek végezelve.

9. E rendelet ellenőrzése csapatparancsnokok, járásbírák, kormánybiztosok, térparancsnokságok, esendőrtisztek és más rendőrtisztek által, melyek a faluban székelnek, lesz végrehajtva.

10. Jelen rendelet közhírré lesz téve az újságokban, ki lesz plakátizolva minden faluban, térparancsnokságoknál, rendőrségeknél, járásbírószékükönél, esendőrségeknél, minden város utcáin, valamint doberverés által.

Ezen rendelet a megjelenéstől számított 24 óra leteite után lép életbe. Kiadva parancsnokságunknál Debrecen, 1919 július 27-én.

Az északi csapatok parancsnoka:

MIHAESCU tábornok.

Vezérkari főnök:

ALIMANESCU ezredes.

Revizorok a városi intézmények ellenőrzésére

Kondor Kálmán városi főszámvévi előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a városi intézmények és vállalatok ügymenetének hatékonyabb ellenőrzésére léptessék életbe a revizori intézményt olyképen, hogy a számvéviség minden tagja az ellenőrzés szolgálatába állíttatnék eddigi munkakörének korlátozása nélkül.

A revizori intézmény vezetője Ary Lajos számvévi, helyettese Mayer Jenő számvévi lenne, az egyes intézményeket pedig a következők ellenőriznék:

Kondor Kálmán főszámvévi a házipénztárt, a közkórházat, a közéleti hivatalt és az idetartozó egyéb vállalatokat.

Nagy Lajos helyettes főszámvévi a gyámpénztárt és a rendőrséget.

Mayer Jenő számvévi a világi ügyintézőt, a városi nyomat, a téglá- és cserépgyárat, a köztisztviselők és fuvarozási vállalatot, a halastó-gazdaságot és a mátaí biztosi hivatalt.

Máthé Miklós alszámvévi a városi adópénztárt, az erdőgazdaságot, a vármházakat és sorompókat, a konyai szőlőtelepet, a városgazdai hivatalt és ezzel kapcsolatos gazdaságokat.

Balogh Aurél alszámvévi a szegényházat és a városi kertészetet.

Szűcs Béla számtiszt a zene-dét, az iparostanonciskolákat, az

anyakönyvi hivatalt és a hordó-
jelző hivatalt.

Nagy Dezső, Kiss Sándor,
Varga Endre és Gericze Sándor
számvevőségi közegek a főbbi
kisebb városi intézményt és vál-
lalatot.

Az intézmények és vállalatok
vezetői kötelesek a revizorokat
működésükben minden eszközzel
támogatni. A revizorok működé-
sükről a főszámvevőnek tesznek
jelentést, aki negyedévenként kö-
teles a tanácsnak összefoglaló
jelentést tenni. Rendkívüli esetek-
ben soronkívül és azonnal jelen-
tést teendő. Az új intézmény
augusztus elsajén kezd meg mű-
ködését.

A tanács az előterjesztést tel-
jes egészében elfogadta.

Erdély és a magyarországi részek képviselése a román parlamentben.

Nagyszében, július 31. A
nagyszébeni Kormányzó Tanács
most tette közzé a választójogi
reformról szóló törvény terve-
zetét, amely a most egybegyűlt
nagy román nemzeti tanácsban
kerül megalakításra. Eszerint
Erdély, Bánát és a magyaror-
szági román részek 175 képví-
selt és 76 főrendet (szenátor)
fogják választani és pedig vár-
megyéenként a következő elosz-
tásban:

Alsófelhár 9 képviselő (3 szená-
tor), Arad a csanádi és bé-
kési részekkel együtt 15 képví-
selt (5 szenátor), Bihar 13 (5),
Beszterce-Naszód 5 (2), Brassó
3 (2), Krassószerény 17 (7), Csik
4 (2), Kolozs 11 (4), Fogaras 4
(2), Hunyad 13 (6), Máramaros
5 (2), Maros-Torda 8 (3), Ud-
varhely 4 (2), Szilágy 8 (4),
Szatmár az ugcsoi területekkel
6 (3), Szeben 8 (4), Szolnok-
Doboka 10 (4), Nagyküküllő 5
(2), Kisküküllő 4 (2), Temes a
torontáli területekkel 12 (5), Há-
romszék 4 (2), Torda-Aranyos
7 (3).

A zárjel közt levő számok a
választandó főrendek számát je-
lentik.

A tanács újból letárgyalja a költségvetést.

**Az új adószabályrendeletek
életbeléptetése.**

A mai tanácsülésen Vargha
Elemér dr. tb. főjegyző bete-
jesztette a számvevőség jelen-
tését, mely szerint az idei költ-
ségvetés a fizetésemelés fedezet-
tél a közgyűlésileg elfogadott
új adószabályrendeletek várható
jövendelmét állapította meg. Ez a
4.367.000 koronás jövedelem
azonban nem folyt be, mert a
belügyminiszterium a szabály-
rendeleteket még nem hagyta
jóvá. A kommunista uralom alatt
a direktorium általánosságban
érvénybe léptette a költségvetést
a becsülésekre való tekintet
nélkül.

Vargha Elemér dr. tb. fő-
jegyző javasolta, hogy a tanács
tárgyalja le újból a költségvetést
és a tárgyalás folyamán állapítsa
meg, hogy az új adószabályren-
deletek közül melyiket lehetne,

esetleg a főispán útján, nyom-
ban életbeléptetni.

Vannak olyan szabályrendeletek,
mint a vigalmi-adó feleme-
lésére, a pezsgő-adóra és a köz-
lekedési-adóra vonatkozók, ame-
lyeknek életbeléptetése semmi-

féle nehézséget nem jelent, ellen-
ben a várható jövedelem igen
tetemes.

A tanács az előterjesztéshez
hozzájárult és már a legközelebbi
napokban megkezdi a költség-
vetés letárgyalását.

A románok átvették Temesvárt.

Békéscsabát és Gyulát is Románia kapta.

Temesvár, július 31. (A jugo-
szláv sajtóiroda jelentése.) *Cos-
ma Aurél*, mint a nagyszébeni
kormányzótanács által Temesvár
és Temes megye élére kinevezett
prefektus átvette a város és a
megye közigazgatását, meghagy-
ta állásaikban az összes tisztvisel-
őket, egybenutasította őket, hogy
hivatalos kötelezéseiket úgy
mint eddig, ezután is teljesítsék.
Geml József, Temesvár polgár-
mestere is megmaradt állásában,
fontosabb ügyekben azonban kö-
teles a prefektus véleményét ki-
kérni. Személyi változás egyelőre
csak a főkapitányi állásban történt.
Rendőrfőkapitányá *Sztojka*
Sebő román királyi főhadnagyot
nevezte ki a prefektus. Az új fő-
kapitány tegnap délelőtt össze-
hívta a rendőrtisztviselőket és kö-

zölte velük, hogy ezentúl az ál-
lamrendőrséghez tartoznak és
ezért a rendőrközegek által elkö-
vetett cselekményeket nem feje-
lmi uton intézi el, hanem a hadi-
törvényeszközök elé tartoznak. A
rendőrtisztviselőket és a legény-
séget uniformissal látják el, de
amíg ez megtörténik, az összes
tisztviselőknél román nemzeti
színi karszalagot kell hordaniok.

A radról jelentik, hogy az
oda érkezett értesülés szerint a
román nagy nemzeti tanács most
folyó ülésén hivatalosan publi-
kálni fogják a párisi békeszerző-
dés szövegét. A kihirdetendő
döntésben benne van, hogy Bé-
késcecsabát és Gyulát Románia-
nak ítélték.

A halápi iparvasút személy- és áru- szállításra rendezkedik be.

**Bodor Gyula miniszteri tanácsos javaslata. — Az új
berendezkedés előnyei a tanyai lakosokra és a debre-
czeni piacra.**

Bodor Gyula miniszteri taná-
csos, az erdőhivatal vezetője
nagyjelentőségű, a piacról élő
városi lakosság és az erdősegek
tanyás lakói számára egyaránt
elsőrangú fontosságú javaslatot
terjesztett a városi tanács elé az
*Epres-kertből a Halápra vivő ipar-
vasutnak személy- és áruszállí-
tásra való berendezéséről.*

A javaslatot főbb vonásaiban
itt ismertetjük:

A halápi iparvasutat júliusban
az erdőhivatal vette kezelésbe,
főtörékve, hogy a pályát fenntar-
tassa és továbbfejlessze.

A halápi és eserei erdősegek
közül számos birtokos lakik, akik-
nek állatállománya ma annyira
fogyatékos, hogy terményeiket
nem képesek a városba beszállí-
tani. A mai rendkívüli viszonyok
között nagy segítséget nyújthat-
na ezeknek a birtokosoknak az
iparvasút, ha személy- és áruszá-
llításra is berendezkednék. De elő-
nyös lenne ez a berendezkedés a
városra is, mert a betyárj jöve-
delem a vasút üzemi költségét a
minimálisra szállítaná le. Eise-
gítené ez az újítás a város el-
táztatását is, mert a gazdák így o-
roszban és biztonságban szállíthat-
nának a debreceni piacra.

A személyforgalmat három
személykocsi és egy podgyász-
kocsi beállításával te lehetne bo-
nyoúttani, teherárak szállítására a
tartály-pályakocsikat használják
fel, tehát semmiféle költséges be-
rendezkedésre szükség nem lenne.
Masodnaponként indítanának egy-
egy vonatpárt úgy, hogy a ta-
nyai lakosok reggel bejöhetnek a
városba és dolguk végeztével meg-
délután visszautazhatnak. Ked-
den, csütörtökön és szombaton,
tehát a heti piacok napjain jár-
nának ezek a vonatok.

A tanyai lakosok költsége

20.000 korona, ezt az összeget
egy vonatvezető illetményeire
kellene fordítani, aki a jegy- és
áruváltást is kezelné, továbbá a
személyszállító és podgyászko-
csik előállítására és három állo-
máshely létesítésére kellene for-
dítani. E költséggel szemben ha-
vonkint körülbelül 5000 korona
jövedelem várható.

Javasolja tehát az erdőhivatal,
hogy a város a főispán útján sze-
rezze meg az engedélyt az új be-
rendezkedéshez és nyújtson
20.000 korona hitelt. A közigaz-
gatási és műtanrendőri bejár-
hoz szükséges iratok már az ál-
lamépítészeti hivatalnál vannak,
e hivatal nem kifogásolja a ter-
vezeti berendezést.

A javaslat felolvasása után
Bodor Gyula miniszteri tanácsos
részletesen ismertette a személy-
és áruszállításra való berendez-
kedés előnyeit. A tanyai lakos-
ság szíves örömmel fizeti a meg-
állapítandó tarifát. A 20.000 ko-
ronás hitelre nincs készpénzben
szükség, mert legutóbb a városi
tanács már megszavazta egy és
fél kilométeres tanyai költségeit,
de csak 5 kilométeres vonalat le-
het kiépíteni, a fennmaradt 2 és
fél kilométeres vonal költségéből
pedig kitélik az új berendezkedés.

Ha a guti erők kitermelésére
kerül a sor, akkor a Halap és a
Gut között kimarad egy 6 kilo-
méteres szakasz, mely nincs er-
dősítve. Itt nagyobb birtokok
vannak s ezeknek a tulajdonosai
már is összeadtak mintegy
150.000 koronát arra a célra,
hogy ezen a vonalon is épüljön
ki az iparvasút.

A tarifát a viszonyoknak meg-
felelően a legmegtérültebben ter-
vezi: maximális és minimális ta-
rifákat állapított meg, amelyek
felől a hatóság fog véglegesen

dönteni. A tarifák a következők:

2 kilom. belül	maximális 50 f.
	minimális 30 f.
6 kilométerig	maximális 1.— K
	minimális 60 f.
10 kilométerig	maximális 2.— K
	minimális 1.50 K
14 kilométerig	maximális 3.— K
	minimális 2.— K
17 kilométerig	maximális 4.— K
	minimális 2.50 K
20 kilométerig	maximális 5.— K
	minimális 3.— K

Menettérti jegyekre külön ta-
rifát állapított meg.

Áruszállításnál:

A) osztály (nem piaci árú)
100 kilogrammonként 8 kilomé-
teren belül

maximális 80 fillér,
minimális 50 fillér.

kilogrammonként emelkedően 18
kilométernél 1 korona;

B) osztály (piaci árú) 100 ki-
logrammonként 8 kilométeren
belső

maximális 1.20 K
minimális 80 f.

kilométerenként emelkedve 18
kilométernél 1 korona 60 fillér.

Megállóhelyek lesznek az Ep-
res-kerti faraktárnál, a kondoro-
si-csárdánál, a Csere szélén, a
vízállomásnál, a Halap szélén, a
Háromhegyinél; ha a vasút to-
vább épül, akkor a mártonfalvai
határon levő Szabó-tanyánál is.

A tanács Bodor Gyula minisz-
teri tanácsos előterjesztését teljes
egészében elfogadta, a 20.000 ko-
rona hitelt megszavazta és a ta-
rifát megállapításával az erdőhi-
vatalt bizta meg.

Halálos verekedés három sógor között.

A debreceni rendőrség több
mint három hete nyomoz egy
halálos végű verekedés ügyé-
ben. A véres esetnek három só-
gor a szereplője, akik kapával
és doronggal mentek egymásnak
s az egyiket eszméletlen állapot-
ban kellett beszállítani a köz-
kórházba, a szerencsétlen em-
ber egy hét múlva behalt sérülé-
léseibe. A nyomozás most fel-
derítette az eset minden rész-
letét.

Július 6-án éjjel 12 órakor
Szabó Márton fürdő-mester
Gázgyár-utca 8 szám alatti la-
kásán arra ébredt, hogy idegen
járkál a ház udvarán. Kimenni
nem mert, hanem csak a bezárt
ajtón keresztül kiáltott ki az ud-
varon járkáló embernek, mire
az idegen káromkodva felelt
vissza. Szabó átkiáltott az ud-
varban lakó sógorának Mar-
schalkó Mihály vasuti ácsmester-
nek, hogy jöjjön ki és tegyék ár-
talmatlanná az udvar végén a
tyukól körül motoszkáló idegent.
Schalkó Mihály vasuti ácsmester
Szabóval a tyukól felé tartott,
ahol az idegen meghúzódott.
Mikor a tyukólhoz érték vereke-
dés támadt a három ember kö-
zött. Az idegen egy kapával
nekirontott a két házbelinek,
Marchalkó pedig egy másfél-
méteres husággal az idegen fejé-
re vágott, Szabó pedig kicsa-
varta a kapát az idegen kezé-
ből, majd a kapával és a do-
roggal addig verték a korom-
sátságban az idegent, míg az

eszméletét elvesztve terült el a földön. Szabó és Marschalkó ekkor gyufát gyújtottak és a világozottságnál vették csak észre, hogy a sógoruk: Nagy István vasuti mozdonyvezető volt, aki berugott állapotban tévedt be Marschalkó portájára.

A szerencsétlenségről még aznap éjjel jelentést tettek a rendőrségen, amely beszállította Nagy Istvánt a városi kórházba; a súlyosan sérült mozdonyvezető két nap múlva a kórházban meghalt. A rendőrség azóta több tanút hallgatott ki, akik közül többen elmondták, hogy Nagy István azon az éjszakán több korcsnában mulatott. A kihallgatásokat még folytatják.

Kaukázus önálló köztársaság. 300,000 főnyi hadsereg a bolsevisták ellen.

Páris, július 31. Helsingforsból Stockholmön keresztül Párisba érkezett rádió-távirat jelenti, hogy Kaukázusban 300,000 emberből álló hadsereg alakult, amely együtt fog működni Denikin tábornok hadseregével, hogy ily módon megóvja a bolsevizmus ellen Kaukázus érdekeit. Kaukázust önálló köztársasággá kiáltották ki.

Kifogások a tanácsban az orvosi tanfolyam előadói ellen.

A városi tanács mai ülésén Csűrös Ferenc dr. tanácsnok előterjesztette Kenézy Gyula dr. professzornak, a tudományegyetem orvosi tanácsának beadványát az orvostanhallgatók továbbképzésére létesített tanfolyamról, melynek előadásai hétfőn kezdődtek meg.

Elmondja a beadvány, hogy a kolozsvári és a budapesti egyetem számos hallgatója több ízben levélben és sürgönyileg kérte, rendezzenek Debreczenben nyári tanfolyamot az orvostanhallgatók számára. Alapos előkészítés után ez a tanfolyam megrendezhető volt, gondoskodtak a gyakorlati tanításhoz szükséges intézetekről is, a beteg-anyagot a gyermekmenhely, a tüdőbeteg-szanatórium és a munkásbiztosító pénztár készséggel bocsátotta rendelkezésre. Szükség volna azonban a kórház beteg-anyagára is és ezért a dékán arra kéri a tanácsot, hogy ilyen irányban rendelkezzen. A tanfolyam előadói a kórház illető osztályának vezetőjével együtt állapítanak meg a további intézkedéseket.

Csűrös Ferenc tanácsnok az ügy fontosságára és sürgősségére tekintettel javasolja, hogy a tanács tegyen meg minden lehető az egyetem támogatására, a kórházi beteg-anyagot illetőleg pedig hívja fel a kórház igazgató-főorvosát, hogy három napon belül tegyen e kérdésben javaslatot.

A javaslat kapcsán élénk vita indult meg. Többen hangoztatták, hogy a kórház osztályvezetői nem mehetnek bele abba, hogy osztályaikon mások tartsanak előadásokat, így a belgyógyászati Erdélyi Pál dr. tanítaná, amibe Hutiray József dr. a kórház belgyógyászati osztályának vezetője nem megy bele.

Magos György dr. főgyógyász

szerint sok kifogás merült föl a tanfolyam előadói ellen, többek között az is, hogy több előadó csak nemrégiben szerzett diplomát s ma már egyetemi előadásokat tart, holott még neki magának is tanulnia kellene. Itt reklámot csinálnak egyes fiatalembereknek.

A tanács úgy határozott, hogy

három napon belül bekéri a kórház igazgató főorvosának jelentését.

Itt említjük meg, hogy az orvostanhallgatók tanfolyamának ma mintegy 120 hallgatója van és legújabbán Aradról és Kolozsvárról körülbelül 80 hallgató jelentkezett táviratilag, hogy részt akar venni a tanfolyamon.

Németalföld nem adja ki az excsászárt?

Még nem küldték el a kiadatási kérelmet

Bukarest, július 31. A Le Progres írja: A német hírlapok mind közlik ugyanazt a hírt, amelyet a Telegrafen Union, Erzberger helyettes miniszterelnök lapja közölt elsőnek és amely így hangzik:

Föltétlenül megbízható forrásból megerősítik, hogy Hollandia szilárdan ragaszkodik II. Vilmos kiadásának kérdésében elfoglalt álláspontjához. Németalföld el van határozva, hogy még akkor sem adja ki az excsászárt az ententának, ha azt maga a német kormány kérné. A császárt csak akkor lehetne kiadni, ha maga is beleegyezik. Ágost szász király és fiai egyébként irtak V. György angol királynak és keresztényi érzelmeire appelláltak, hogy II. Vilmost ne állítsák bíróság elé: a német férfiaknak és nőknek a császár személyes szabadságának megvédelmezésére alakult ligája pedig hasonló kérést intézett a pápához.

Bukarest, július 31. Az Aitvine Romana írja: A Daily Chronicle felhatalmazták, hogy közölje a hollandi miniszternek a császár kiadására vonatkozó következő kijelentését:

— A hollandi kormány még nem foglalkozott formálisan az ügyvel és nem is fog mindaddig, amíg formális kiadatási kérést nem kap, amit a szövetséges kormányok nem fognak a béke ratifikálása előtt elküldeni.

Smuts tábornok a béke veszedelmeiről.

Bukarest, július 23. A Dimineata jelenti: Smuts tábornok azon nap, amelyen mint Anglia megbízottja aláírta a Németországgal kötött békét, nyilatkozatot tett, amelyben kifejtette a béke igazságtalanságát és veszedelmeit. Smuts tábornok eme nyilatkozatát barátaihoz és az angol közönséghez címezte, hogy megmondja nekik, hogy Európában új élet és új szellem szükséges és hogy nincs többé helye „a szigorúságnak és gyűlöletnek, hanem egy mindent átölelő szeretetnek, amely segédkezet nyújtson az utolsó barátoknak és az utolsó ellenségnek is.” Ezen kijelentése után, amelyet Európa ígelmébe ajánl. Smuts kijelenti, hogy nagyon súlyos a helyzet ahhoz, hogy a legcsekélyebb mértékben is megengedjék a közvélemény megnyilatkozásának legkisebb megszorítása is. Ezután így folytatja:

— Brutális tény az, hogy Anglia egy tényleg kicsi sziget a kontinens szélén és hogy a kontinensen a 70 millió német a legjelentékenyebb nemzeti faktor. Nem lehetséges egy szolidan elhelyezkedett Európa egy benne szolidan elhelyezkedő Németország nélkül és nem létezhet egy kedvező helyzetű Anglia, amíg Európa legközelebbi kapui mögött konfúzió és rendetlenség uralkodik. Így Németország nyugalmát Anglia politikájának egyik kardinális pontjává válik. Smuts tábornok kéri a német elnök támogatását és kéri, hogy „ne izzék vele szemben a Kerenskiel és Károlyival szemben lüszött politikát, amelynek végeredményei ma láthatók.” Végezetül a tábornok kéri, hogy Németországot vegyék fel a „Népek ligája” családjába.

Az amerikai szenátus és a békeszerződés.

Bukarest, július 28. A »Le Journal« írja: Még nem ismeretes, hogy Wilson milyen álláspontot fog elfogadni a békeszerződés ama módosításaival szemben, amelyeket a köztársaságiak fognak követelni a szenátusban. Mindazonáltal a módosítást kívánó szenátorok megerősítik, hogy az elnök tudomásukra adta, hogy beleegyezne magyarzó és fejtegető jellegű változtatásokba. A békeszerződés védelmezői továbbra is azt állítják, hogy az elnök szilárdan el van köteleve arra, hogy nem enged meg semminemű módosítást, vagy kiegészítést.

A fiumei zavargások.

Páris, július 31. Az entente-államoknak Fiuméba küldött katonai bizottsága megvizsgálta a zavargások okait és tegnap este Párisba érkezett. A bizottság vezetőit Clemenceau és Foch holnap kihallgatáson fogadja.

Belgium és Hollandia

Páris, július 31. A belga-holland bizottság tegnapelőtt megkezdte munkálatait. Remélik, hogy ez a bizottság Belgium és Hollandia tgyét a békekongresszus beavatkozása nélkül is el fogja intézni.

Görög-olasz egyetértés

Páris, július 31. Venizelos tegnap Tittonival tárgyalta az Itáliát és Görögországot érintő kisázsiai kérdésekről. Sokan azt állítják, hogy ebben az ügyben teljes megértés jött létre a két állam között.

A bolgár béke.

Páris, július 31. A Figaro-nak a békekongresszus főtanácsához közelálló körökből nyert értesülése szerint Bulgáriának nem engedik meg, hogy ellenjavaslatokat terjesszen elő a Bulgáriának

előírt feltételek sokkal súlyosabbak, mint Németországiéi. Párisi mértékadó körökben nyíltan hangoztatják, hogy a bolgároknak nem lehet bizni.

Bulgária felelőssége

Ruszcuk, július 31. Bolgár kormánykörökben nagy vita tárgyát képezi az a hír, hogy a békekongresszus fel fogja szólni a bolgár delegációt, hogy Bulgáriának, Románia és Szerbia megtámadása miatt a bűnösségét ismerje el. Előre látható, hogy a békefeltételek a volt bolgár cár üldöztetését is fogják tartalmazni. A szófiai sajtó, mely e kérdést tárgyalja, az excárnak törvényszék elé való állítása mellett van, mert a Bulgáriát ért katasztrófa főokozójának őt tartja. A Zara napilap ebben annyira ment, hogy hibának tartja amért még mostanig semmi intézkedés sem történt a cár ellen, aki a szövetségesek ellen még most is összeesküvéseket sző. (Dácia.)

HIREK.

— Habsburg Károly hazatér. Bukarestből jelentik: A L'Orient írja: Egy a »Chicago Tribune«-nak Bécsből küldött távirat szerint a jelenleg Svájcban tartózkodó Károly excsászár Saint-Germainben engedélyt kért Renner kancellártól, hogy Ausztriába visszatérhessen és ott magánemberként élhessen.

— Petőfi emlékezete az egyetemen. Ezekben a szomorú napokban, amikor az önfentartás kényszerűségei kötik le csaknem minden időnket, amikor a mult felemelő, nagy emlékei csaknem visszhangtalanul suhannak át fáradt lelkünkön, valóságos revaláció volt az a gyönyörű megemlékezés, amellyel Pap Károly dr. professzor áldozott mai irodalomtörténeti óráján Petőfi halhatatlan szellemének. A jeles professzor abból az alkalomból ujtotta föl a költő emléket, hogy — amire a mai kalmár időkben bizonyára kevesen gondoltak — ma, július 31-én volt hetvenedik évfordulója annak, hogy Petőfi, senkítől sem látva: hol se kintől sem tudva: hogyan, a félegyházi csatáskor örökre eltűnt. Hogy holtesten át, ahogyan maga jósolta és kívánta: iutó paripak szágúndottak keresztül és őt ott hagyták öszszetiporva. Aztán vázolta a professzor Petőfi erkölcsi nagyságának és költői géniuszának csodálatos méreteit, hatásának soha nem csökkenő varázsát, melyet mint a világirodalom egyik legnagyobb szellemé, ma is fogva tart mindnyajunkat, s nemzeti föltámadásunknak is legmélyebb erőforrásává vált. A mély reflexiókban gazdag, gyönyörű előadást, mely valóságos jótéteményként hatott reánk, hálás hallgatósága meleg ovációval köszönte meg.

— Külön kuria Erdélyben. Aradról írják: A nagyszabedény kormányzótanács kérdést intézett a megszállott területeken levő törvényszékek bírálathoz, hogy létesítsen-e a kormányzótanács egy erdélyi Kuriát, avagy pedig a megszállott területek

biróságai is a bukaresti Kuriát fogadják el felső forumul. Az aradi bírák között az a vélemény alakult ki, hogy okvetlen szükséges egy erdélyi Kuria. A bírák arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a nagyszabeni kormányzótanács elfogadta az első forradalom kitöréséig életbe lépett magyar törvényeket és így lehetetlen, hogy a bukaresti Kuria legyen a megszállott területeken levő bíróságok legfelsőbb fóruma, mert a román jogrend egészen más alapokon nyugszik, mint a megszállott területeké.

— **Nagyvárad új polgármestere.** Nagyváradról jelenti tudósítónk: Popovici Miklós dr. helyettes főispán Komlóssy József városi gazdasági tanácsost Nagyvárad polgármesterévé nevezte ki. A polgármesteri állást a román csapatok bevonulása óta, miután Rimler Károly polgármester nyugalmába vonult, Lukács Ödön főjegyző töltötte be. Rimler nyugalmába vonulása után a prefektus Lukács Ödönnek ajánlotta föl a polgármesteri állást, a főjegyző azonban az állás elfogadását feltételekhez kötötte, de ezeket illetékes helyen nem honorálták. Lukács főjegyző most hosszabb szabadságra ment.

— **A városiapidíjasok elbocsátása.** Két napos tanácskozás után véglegesen megállapították azoknak a városnál alkalmazottapidíjasoknak a névsorát, akiket augusztus elsejével a város szolgálatából elbocsátanak. A hozott első határozattal, csupán az a különbség, hogy nem 59, hanem csak 54apidíjast bocsátanak el és hogy mintegy 10 személyváltozás történt, az elbocsátandók megállapításánál különösen tekintetbe vették aapidíjasok vagyoni viszonyait és használhatóságukat.

— **Eltűnt fiú.** Sztepanov Lajos 15 éves iparos tanuló atyjának Darabos-utca 44. sz. alatti lakásáról 29-én reggel eltávozott és azóta nem tért vissza. A ma-

gas erősen fejlett, szőke, kissé szeplős fiú, sötétkék szövetkabátot, sűrű vászonnadrágot és szalmakalapot viselt. A szülei kérésére körözi a rendőrség.

— **60 millió korona nyersanyagért.** Prágából táviratozták: A nemzetgyűlés tegnapi ülésén elfogadta a pénzügyminiszter javaslatát, melynek értelmében 60 millió korona hitelt szavaztak meg az Olaszországból beszerzendő anyagok költségeire.

— **Tolvaj leány.** A rendőrség ma adta át az ügyészségnek Molnár-Kalauz Viola rovtott multu 19 éves foglalkozás nélküli leányt, aki számos lopást követett el. Legutóbb a kórházban áptolták Molnár-Kalauz Violát, aki betegségeitől 6—800 korona értékű ruhaneműt lopott el, azután elszökött. Pár napig a barakkok közt kóborolt, ahol a rendőrség ismét elfogta. A leány beismerte a lopást.

— **A városi Közművelődési Könyvtár olvasóterme** nyitva van köznapokon d. e. 10—1-ig, d. u. 4—7-ig; ünnepek és vasárnap d. e. 10—1-ig, d. u. 5—7-ig; ünnepek és vasárnap d. e. 11—12-ig. A kölcsönzés díjtalan, csupán biztosítékul fizetendő 10 korona.

— **Marólug tévedésből.** Szalóki Elek vénkeri férfi szabó véletlenül marólugot ivott. A kórházba szállították.

— **Tökés bácsi megjutalmazása.** Mindenki, akinek csak hosszú évek óta dolga volt a városházán, ismeri Tökés bácsit, a polgármesteri hivatalhoz beosztott Tökés Lajos XI. fizetési osztály elnöki kiadót. A legkedvesebb és legszorgalmasabb városi alkalmazottak egyike Tökés bácsi, akinek ügybuzgalmát ma a városi tanács azzal jutalmazta, hogy megszavazta neki a XI. rangosztály és a X. rangosztály közti fizetés különbözetét: elsejétől kezdve arra az időre amíg az elnöki irodatiszti állást be nem töltik.

— **A debreceni orosz fogolytemető.** A városi téglagyár melletti ideiglenes fogolytáborban 1915. nyarán sok orosz fogoly pusztult el kolerában. Az elhunyt foglyok részére a város külön temetőt rendezett be. Azóta a temető nagyon megrongálódott, a keresztelkorhadtak és a felirások is el-

mosódtak. A városi tanács mai ülésén megbizta Zoltay Lajos helyettes muzeum-igazgatót, készítsen az egyes sírokról helyszínvázlatot, hogy ha netán keresnének az orosz halottakat, megtalálhassák őket.

— **A piaci árak maximuma.** A napokban közölték a román katonai főparancsnoknak az árak maximumására vonatkozó rendeletét. Mivel ez a rendelet csupán a katonaságnak a polgárságtól való vásárlásaira hatályos, a tanács ma utasította a közéleti ügyosztályt, hogy a piaci áraknak a polgári forgalomban való maximumára vonatkozólag készítsen rendelet-tervezetet.

— **„10 vagon cukor a vasutasoknak“** című híriünk helyreigazításra szorul. A 10 vagon cukrot mint a máv. Élelmezési Hivatal közli a román élelmezési minisztérium kiutalta ugyan az erdélyi vasutasok részére, cukor azonban csak a napokban fog a Braila kikötőbe érkezni. A Debrecenbe való megérkezés tehát még huzamosabb időt vesz igénybe.

— **Daan Ilona koncertje iránt.** amelyet augusztus 7. és 8-ikán este rendeznek a Vígsházban, páratlan érdeklődés mutatkozik. A műsor minden száma a klasszikus zeneirodalom egy-egy gyöngyszeme. Jegyek Antalffy könyvkereskedésében és a Színházi Figaróban válthatók.

— **A városi épületek javítási munkálataira** a városi tanács mai ülésén 60,000 koronát szavazott meg és utasította a mérnöki hivatalt, hogy a munkálatokat saját munkásaival végeztesse.

— **Az ohati bérlet.** Mint jelentették, Gyarmathy István, a város 4000 holdas ohati gazdaságának bérlejtője a bérleti szerződés felbontását kérte a várostól. A tanács legutóbb úgy határozott, hogy nem engedi ki a bérletből Gyarmathyt, hanem felhívta, hogy három nap alatt nyilatkozzék: beleegyez-e abba, hogy a város az ő kárára és veszélyére árlejtést hirdessék a bérletre a bérleti idő hátralevő tartamára. Gyarmathy István most arra kérte a várost, hogy a megszabott határidőt hosszabbítsa meg augusztus 10-ig, mert a bérlet átadása ügyében tárgyalásokat folytat. A ta-

nács ma megadta a kért határidő-hosszabbítást.

— **Nyilatkozat.** A következő sorok közlésére kértünk fel: A helybeli lapoknak arra a közlésére, hogy Reich Béla és Reich József kereskedők iparendély iránti kérelmét a tanács visszautasította, megjegyezzük, hogy nem róltunk volt szó. Reich Béla, Reich József h.-bőszörményi kereskedők.

— **Razzia a koldusok között.** A háboru alatt rendkívül elszaporodott Debreczenben a koldusok száma. Utón-utfélen alkalmatlankodnak a járókelőknek, a mellett a városi szegényház jóformán egészen üres. A tanács most megbizta a rendőrséget, tartson razzia a koldusok között és vizsgáltsa meg őket, munkaképesek-e. A munkaképeseket át fogják adni a munkaközvetítő hivatalnak, az idegeneket illetékes helyükre toloncolják, a munkaképtelen helybelieket pedig a városi szegényházban helyezik el.

Hermann Nándor

férfi fehérnemű készítő divatterme
Hatvan-utca 31.

Készít:
férfiingeket, gallérokat
mérték szerint.

SZINHAZ.

Vígsház:

PENTEKEN: Remete Géza bucsufel-
léptével és Perczel Sári vendéglá-
tékával a *Faun* vigjáték és *Faun*
Nympha táncos idill.

SZOMBATON: Görög Olga bucsufel-
léptével *Csárdaskirályné*, operett.
VASÁRNAP: délután *Mágnás Miska*
operett; este Káldor Dezső utolsó
felléptével *Biboros* színmű.

HÉTFŐN: Utolsó előadás, Bihari
Ákos utolsó felléptével *Biboros*
színmű.

KEDDEN: az Arany Bika dísztermé-
ben a színtársulat bucsuestéiye,
művészeldadással és táncmulatsággal.

Bihari Ákos hétfőn lép fel a
Biboros címszerepében.

Bihari Ákos szerdán, 8-ikán
tartja klasszikus művészestélyét
a Vígsházban. Az estélyen
Honthy Hanna is fellép.

Létorière ögróf.

— Regény. — (35)

Írta SUE JENŐ.

Az ögróf tiszteletteljesen köszöntötte Rohan-Soubise tábornagynét, ez pedig fitymáló mozdulattal Létorière-re mutatva, Lügeac urhoz fordult:

— Ki ez az ur?

A gróf zavarában késett a válaszal, amikor az ögróf száraz hangon megszólalt:

— Létorière ur fölmenti Lügeac urat az alól a kellemetlenség alól, hogy a tábornagyné előtt szőszölője legyen.

— Létorière ur tisztán az én kérésre jött ide, kegyelmes asszonyom, — mondá Julia hercegnő szilárd, határozott hangon.

— Az ön kérésére? Az ön kérésére, Julia? — kiáltá Rohan-Soubise hercegnő, — ez lehetetlen!

— Bár a tábornagyné előtt, égtelen sajnálatomra, ismeretlen

vagyok, — mondá az ögróf félre nem ismerhető gunnyal, — mégis remélhetők be fogja látni, hogy csakis Soissons hercegisasszony határozott parancsára jöttem a Soubise-palotába és ezt a megtiszteltetést mindaddig nem is mertem volna kérni.

— Julia hercegisasszony, föl-kérem: nyilatkozzék, mert már ez mégis sok! — kiáltott a tábornagyné parancsoló hangon.

A gróf és az apát távozni készültek, de Soissons hercegisasszony így szólt hozzájuk:

— Nagyon lekötelezlek, uraim, ha itt maradnak és tanui lesznek annak, amit a tábornagynénak mondanom kell.

A két nemes tiszteletteljesen meghajolt, majd Soissons hercegisasszony nagynéjéhez fordulva, beszélni kezdett:

— Kegyelmes asszonyom, föl-kértem Létorière urat, hogy eljőjön, mert az ő jelenlétében akarom közölni önrel visszavon-

hatatlán elhatározásomat. — Én mint egyedülálló árvaleány ura vagyok tetteimnek, amennyiben ezek méltók rangomhoz; azt is tudom, kegyelmes asszonyom, mivel tartozom önnek, mint rokonnak és mély tiszteletemet nem igazolhatom be másképen, mint ha közlöm elhatározásomat, amelytől szerencsém függ.

A jelenet részesei, az ögróf kivételével, bámulatba estek. — Rohan-Soubise hercegisasszony Julia hercegnő beszédének szilárd hangján meglepődve, alig mert hinni a fülének. Soissons hercegisasszony pedig folytatta:

— Fölajánlottam kezemet Létorière ögrófnak s ő elfogadta.

— Ön fölajánlotta kezét? — kiáltotta a tábornagyné, — Julia hercegisasszony, ön talán elvesztette az eszét? Vagy mindez egyetlen tréfa csak?

— Ó, hercegisasszony, — szólt közbe Létorière könnyed szemrehányással, mikor látta, hogy a

hercegisasszony megtörte azt az ígéretét, hogy bevárja perének eldőlését.

Julia hercegisasszony most az ögróf felé fordulva így szólt:

— Nos, tudja meg, mért cselekedtem így.

Majd ünnepélyes hangon ezeket mondta nagynénjének:

— Teljesen eszemen vagyok s amit most mondok, az igen komoly dolog. Isten előtt, ki hallja szavamat, ön előtt, kegyelmes asszonyom, ön előtt, Lügeac gróf és ön előtt, d'Arceuil apát, én Soissons Julia Victoria esküszöm, hogy soha mást nem választok férjemnek, mint az itt jelenlevő Létorière ögrótot. — És e szavak után a magasztos nagyság mozdulatával, de az egyszerűség kifejezésével kezét nyújtá az ögrófnak.

Az ögróf megfogta a gyönyörű kezét és tiszteletteljes gyöngédséggel megcsókolta.

(Folyt. köv.)

Angol férfi, női ruha,
costüm-szövetek és női
ruhaselymekből

ujabb szállítmány érkezett
Feldheim Testvérek
posztóruházába, Király-utca 4. sz.

SPORT.

**A serleg döntő mérkőzés
vasárnap a DKASE sporttelepén lesz.**

Mint jelentettük, a DVSC és DKASE. sportegyletek arra kérék a Debreczeni Torna Egyletet, hogy a serleg döntő mérkőzésre díjmentesen engedje át sportpályáját részükre. Ez ügyben szerdán határozott a DTE., még pedig olyképen, hogy nem hajlandó pályáját ingyen átengedni, hanem ragaszkodik az említett megállapodáshoz.

A DVSC. és DKASE. ugyancsak szerdán abban állapodtak meg, hogy a döntőt vasárnap augusztus 3-án a DKASE. új sporttelepén fogják lejátszani, bár a szabály azt írja elő, hogy ugyanazon játékosokkal ugyanazon a pályán kell lejátszani a döntőt, amelyen az előző mérkőzést játszották.

A sportközönség nagy érdeklődéssel várja a két csapat találkozását s bizonyára nem mindennapi mérkőzésnek lesznek tanui azok, akik a mérkőzésen megjelennek.

Mindkét csapat most kitűnő formában van s így a győztest előre megjósolni nem lehet.

A bíráskodást Zempléni Gusztáv vállalta el.

A Máv. Testgyakorlók Körének bemutatkozó mérkőzése. Vasárnap e hó 3-án, a serleg-mérkőzés döntője előtt, délután 4 órakor a DKASE. sporttelepén tartja bemutatkozó mérkőzését az MTKI. a DNYSC. 1. csapatával. Ezt megelőzőleg 2 órakor a DKASE. I.—b. a DNYSC. I.—b. csapatával játszik.

A DKASE. atlétikai szakosztálya értesíti tagjait, hogy ma délután 6 órakor (ügető sporttelepen) megjeleni sziveskedjék.

A DKASE. pálya-igazgatója. A DKASE. vezetősége szükségesnek találta, hogy új sporttelepének rendben tartásával, valamint versenyek és mérkőzések alkalmával a rend biztosításával Lehmann Jánost bízták meg és mint pályaigazgatót felhatalmazta az összes pályaugyek elintézésével.

Felolós szerkesztő:
DR HEGEDÜS LORÁNT

Kiadó:
HEGEDÜS ÉS SANDOR
Irodalmi és nyomdai részv. társ.

Burgondia-u. 19. sz. alatti
modern, adómentes

uri ház eladó.

Értekezhetni
Kossuth-u. 18., emelet.

URANIA

Péntek—Szombat—Vasárnap
augusztus 1—2—3.

1. Gaumont divat ujság.
2. Vizesések.
3. Szőnyegporolás. (Vigjáték.)
4. Snob szerelmes. (Vigjáték.)
5. A megtért bűnös. (Életrajz.)
6. Az elhagyott gyermek. (Színmű.)
7. A féltékeny fiakkere. (Vigjáték.)
8. A tüszentő por. (Vigjáték.)
9. Bakfis csinyek. (Vigjáték.)
10. Elvarázsolt album.
11. A sánta tolvaj. (De'ektiv-történet.)
12. Tenger árja dráma 2 felv. főszerző: Henny Porten.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

APOLLO

Péntek—Szombat—Vasárnap
augusztus 1—2—3.

1. Japán birkozók.
2. Adolár szerelmes. (Vigjáték.)
3. A három vőlegény. (Vigjáték.)
4. A kiváncsi házimester. (Humoros.)
5. Udvarias főnök. (Dráma.)
6. Ravasz vőlegény. (Vigjáték.)
7. Maxi feje fáj. (Vigjáték.) Max Linderrrel.
8. Népművelés. (Humoros.)
9. Polidor tejet visz. (Humoros.)
10. Szerelm gyermeke, színű 2 felv.
11. Hindu nő szerelme, dráma 2 felv. főszerző: Val emár Psilander.

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Legelősb és legkellemesebb
bevásárlási forrás

Gyémánt Géza és Tsa

fűszer- és gyarmatára nagykereskedő, Piac-utca 58. szám.

Szt.

Pál-Gyógyintézet

Debreczen, ref. Egyházpalota.

Rendelés egész nap.

Tüdőbetegek, asthmások, idegbetegek, rheumások, bőrbajosok, nemibetegségek s minden más chronikus bajok gyógykezelésére, az összes természetes gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Jó karban lévő

cserépkályhák

olcsón eladók.

Megtekinthetők a kiadóhivatalban.

Nagy üzleti berendezés

állványokkal, pultokkal, karzattal tömör anyagból, kitűnő állapotban eladó.

Cím a lap kiadóhivatalában.

**Uj liszt-
könyvecskéket**

lisztra, valamint kenyérre
állandóan legpontosabb ki-
szogálás mellett eszközölök.

Szíves pártfogást kérve:

Sedler Márton

sütőmester

Széchenyi-utca 49.

Olasz déli gyümölcsök

svájci csokoládék, kétszerüstök,
valamint tiszta méz cukorkák és
mindenemü

fűszer- és gyarmatáruk
legelősb-ekben beszerezhetők

HOROVITZ ERNŐ

fűszer- és csemegézeték u
Szent Anna-utca 13. sz.

(Kereskedelmi és iparbank palota.)

Olcsó árak, szolid kiszolgálás.

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjalépés folytán üresedésbe jött **ujfehértói gör. kath. második kántortanítói állomásra f. évi augusztus 12-ére** pályázatot hirdetek.

Az állomás javadalmazása a következő: 1. 2 szoba, konyha s kamarából álló lakás, fatartóval, sertésóllal és 560 négyszögölnyi belső kerttel; 2. három öl tűzifa, ebből 2 öl természetben s a k. tanító udvarára befuvarozva, egy öl 50 korona pénzértékben; 3. évi 682 kor. készpénz havi előleges részletekben; 4. a törvényes államségély.

Kötelessége lesz: 1. az iskolaigazgató által kijelölt osztályokat vezetni; 2. a kántori teendőknél az I. éneklésztanítónak díjtalanul segédkezni; 3. öt akadályoztatása esetén díjtalanul helyettesíteni; és 4. az isteniszteletek alatt a gyermekekre felügyelni.

Csakis már működő s állami fizetékiesgészítést élvező okleveles kántortanítók pályázhatnak.

Az állomást elnyerni óhajtok a hajdudorogi püspök ur Óméltóságához címzett és szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám nyújták be.

Ujfehértó, 1919 július 28.

Melles Géza,

g. kath. iskolaszéki elnök.

Apró hirdetések

Apróhirdetések egyszeri közlése 10 szög 4 korona, minden további szög 40 fillér. — Kövér betűkkel nyomott szavak kétszeresen számítatnak.

♦♦♦♦ **POSTA** ♦♦♦♦

Pattyes napernyő* jeligére levél van a kiadóban.

Intelligens uriember független urhélygy ismeretségét keresi. Levelet "Bizalmas" címre kiadóra kérek.

♦♦♦♦ **VEGYES** ♦♦♦♦

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok és fordítok egész nap. Haimovits, Szentanna 58.

Mindenféle fuvarozást stráfszekérral elvállalok. Friedmann, József királyi herceg u. 60.

Román nyelvre bármiféle kérvényeket fordítok. Ogomovsky, Csapó-utca 52. keresztépület.

Hasonlóba kiadó 250 holdas földbitok Debreczentől 2 óra járásra. gazdasági épületekkel elátva. Réti fekete föld. Értekezhetni Gazdák Bankjánál Kossuth-u. 17.

♦♦♦♦ **KERESLET** ♦♦♦♦

Gyges német leány, ki házi teendőknél és főzésben kellő jártassággal bír. bizonyítványával személyesen ajánlkozók Simonffy-utca 1—b. Kovács Sándornál.

Egyetemi hallgató keres eljőre egy csinosan butorozott csendes szobát. — Cím a kiadóhivatalban.

Medikusok keresnek butorozott szobát 2 személyre. Jelige „Solid”.

Butorozott szobát keres jogszigorító. Cím a kiadóhivatalban.

Piatál házaspár, gyermek nélkül, két-szobás, szerényebb lakást keres. Gárdos, Miklós utca 22. jobbra.

Orvostanhallgatók 2 személyes butorozott szobát keresnek. Ajánlatok „Nőtlen” jeligére.

Tanulóleányok és fiúk nyomdánkban és könyvtárunkban felvételnél.

Butorozott szobát keres jobb iparos ellátással, esetleg anélkül is. Cím a kiadóban.

Lapkiadó asszony felvételnél.

A város központján különbejárattal butorozott szobát keresek. Cím a kiadóban.

♦♦♦♦ **VETEL** ♦♦♦♦

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívje meg Krámer, Arany Bika bérház 8

30—40 holdas tanyabirtok, megfelelő gazdasági épületekkel, lehetőleg Debreczenhez közel, megvételre kerestetik. Cím a kiadóban.

Jókarban lévő 100 kötetes komplett nemzeti kiadású Jókai sorozatot venni. Cím a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket, jó állapotban levőket veszek. Cím a kiadóhivatalban.

♦♦♦♦ **ELADAS** ♦♦♦♦

Ezalon garnitúra, komplett, kitűnő állapotban, olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Abrons kisb-nagyobb menüiségben kapható a kiadóhivatalban.

Bőli karzat, kemény fából, csinos, igen szép állapotban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban

Kombinált szövet, papír és pamut kelme, 25 méter olcsón eladó. Piac-utca 49. II-ik udvar az emeleten.

Ruhára való nyári mosó szövet métere 33 koronáért — egy ruhára való női szövet — eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Cenzurat de Sublocotenentul Horia.